

استعلام :

الف- شخصی چک مبلغ صد و بیست میلیارد تومان را با طرح دعوی حقوقی دادخواست مطالبه اقدام نموده است. ب- صادرکننده چک دعوی کیفری سوء استفاده از سفید امضاء را علیه دارنده مطرح نموده. ج- دارنده با معرفی دو نفر شاهد اعلام نموده من از صادرکننده طلب داشتم و چک را سفید امضاء در اختیار من گذاشت و گفت خودت مبلغ را قید کن. د- کارشناس حسابرسی میگوید دلیلی دال بر مراده مالی بین طرفین از ناحیه شاکی و متهم ارائه نشده است. با شرایط موجود اصل اعتبار و ظاهر سند تجاری به نفع دارنده چک و اصل برائت و عدم مدیونیت به نفع صادرکننده چک است. عنایت فرموده نظر مشورتی خود را در خصوص وصف کیفری عمل دارنده یا عدم آن اعلام فرمایید.

پاسخ :

اولاً، دادن چک های سفید امضاء ظهور در تفویض اختیار پرکردن آن به دارنده چک دارد؛ بنابراین صرف تکمیل کردن متن چک سفید امضاء توسط دارنده آن جرم محسوب نمی گردد و تحقق بزه سوء استفاده از سفید امضاء موضوع ماده 673 قانون تعزیرات 1375 منوط به وجود عناصر و ارکان مادی و معنوی بزه مزبور از جمله اثبات وجود رابطه امانی (سپردن چک) و استفاده از چک در غیر موارد امانی و به ضرر صاحب حساب است؛ ثانیاً، با توجه به اصل غیرقابل استناد بودن ایرادات در برابر دارنده با حسن نیت اسناد تجاری و وصف تجریدی آن، این اسناد از جمله چک پس از صدور، از منشاء خود منفک می شوند که با این وصف، صادرکننده یا ظهرنویس یا ضامن نمی توانند در برابر دارنده با حسن نیت به روابط شخصی مالی میان خود استناد نمایند؛ مانند این که چک به صورت امانی در اختیار دارنده یا خواهان بوده است؛ مگر این که تحصیل مجرمانه چک به موجب رأی قطعی دادگاه کیفری محرز شود.